

Mūsų Obalnis:
Už Progresą, Taiką ir
Demokratiją!

WILNIS

"Valdžia žmonijai, žmonėm ir
per žmones lai neišnyks
nuo šios žemės."
—ABRAHAM LINCOLN.

VOLUME XX, NO. 297.

ANTRADIENIS, GRUODŽIO (DECEMBER) 19 D., 1939 M., CHICAGO, ILL.

KAINA TRYS CENTAI.

KASDIENA...

Ne visiems
Tik bilionai
Stebuklai
CIO

Ne visiems blogi laikai. 339 firmos turėjo šiemet 71% daugiau pelno kaip pernai tuo laiku.

1.163 firmos turėjo pelno \$602,922,180.

Tik per 3 mėnesius pirmos klasės gelžkėlini padarė pelno \$58,500,000, o pernai tuo laiku turėjo tik \$4,500,000.

Demokratų partijos centro biuletinis, padavęs apšėnį skaitinių apie pelnų didėjimą, argumentuoja, jog Roosevelt'o administracija bizniti gerai.

Išliko, stambiosios korporacijos negali sukstis, kad prezidentas joms kaip koks rutilus patėvis.

Anglija norėjo pasiskolinti iš Washingtono nemažą sumelę pinigų—\$1,000,000,000, bet kol kas negavo.

Bilijonas dolerių tai milžiniška suma, bet maži palyginus su Anglijos nemokama skola (perleto karo) arti penkių bilijonų dolerių.

Prie penkių dar vienas nerodo daug, ypač kada nereikia mokėti.

Amerikoj prarygimas pabrango apie 10 procentų.

Anglijos pakilo 11.5%.

Amunicijos magnatai ir bankieriai krauna pelnus iš karo, o milijonus žmonių vien sunkiai gyvenimas.

Finai vis dar stebuklini "provinai" per nepasidūrijimą "žinių" teikėjų įvykta ir priešingų stebukliu. Vakar norvegai štai ką matė:

Bėgdami finai susprogdino juos besivejančius rusus. "Lėvoni kile į padangas". Po eksplozijos, rusų komandantas "sulojo maršuoči pirmyn".

Taigi, nukritę atgal ant žemės lavonai atsikėlė iš numirusių ir vėl vijo finus tolyn.

Anglijos ir Vokietijos karas keistas—seni paskelbta, bet neįsimama, tik laivus vien tik stikandina, tarytum laivų budavotųjų papirkti.

Bel finų karas tiesiog stebuklai. Dar nemažame (kapitalistinėje spaudoje), kad bent vienas butų užmestas—vien rusai žuva.

Sveikam protui tas neįsimanoma.

Turbūt niekada pirmiau reakcinė Amerikos kapitalistų spauda taip ašikiai nepardė kaip ji klausuoja žinias, kaip šiame kare.

Net ir Londono kai kurie laikraščiai smerkia tas karo žinias kaip "dope".

Amerikoj jos dedama su pagėgimu.

CIO vadai sako, kad Amerikos žmonėms šiandien svarbiausia:

1. Išlaikyti Ameriką nuo karo.
2. Išristi bedarbes problemą.
3. Išlaikyti civilis laisvės.
4. Užtikrinti organizuotum darbininkam teises.

Tikrai, tai yra patys svarbiausi klausimai šiandien.

—V. Andrulis.

APDAUZĖ BALTAGVARDIEČIŲ POZICIJAS ŠIAURĖJE.

Svanvik, Norvegija. — Šiandien Sovietų bombonesiai smarkiai apduzė suomių baltagvardiečių pozicijas salomis Pitkjarvi kaimo, 40 mylių į pietus nuo Suomijarvi.

CIO SIULO SUSTIPRINT WAGNERIO ĮSTATYMĄ

PRIEJO ARČIAU UŽLAJOS

ISBLASKĖ BALTAGVARDIEČIŲ LIZDA NIKELIO KASYKIŲ APIELINKĖJE.

Maskva, gruod. 18. — Sovietų Raudonoji Armija jau nuėjęs skersai Suomiją 90 mylių. Betko dar 35 mylios nueiti, kad pasiektų Bothnijos užlają ties Oulu miestu ir tuo būdu perkirsti Suomiją pusiau.

Raudonarmiečiai eina linkui užlajos be atvangos, nors žygis ir nesų lengvas, sako štabas.

"Izviestija" ir "Pravda" patalpino aštrius editoriales prieš Angliją ryšium su Sovietų Sąjungos "išmetimu" iš Tautų Lygos. Abudu laikraščiai sako, "ta purvina anglų ir francūzų machinacija dar ašikiau padidėjo, kad jį rengė užpuolimą ant Sovietų Sąjungos ir kad Tautų Lyga likus niekas daugiau, kaip karinis frankis tu imperialistinų valstybių."

Jungtinųjų Valstijų pasiuntinys Sveicarijai, Donald D. Edgar, grįžė sėdėjo Lygos posėdyje. Jisai tenai buvo "globėjū" Lotynų Amerikos valstybių atstovų. Jos visos atydžiai sekė savo "globėjū" purodymus. Tik viena Meksika elgėsi sąsvyroviai. Jos atstovas nesulėgiu iš šimtinu SSSR iš Lygos.

Raudonoji Armija taip pat padarė žymų progresą pačiam šiauriniam fronte, Pėsamo sektoriuje, kur yra nikelio kasyklos. Iš Salnjarvi Norvegijos sienos pakraščiu raudonarmiečiai laivui neleido ilgiau pasilikti uoste, kaip 72 valandas. Neatsiremontavęs laivas turėjo į jūrą išplaukti sekmdienio vakare, kur jo laukė šeši sveikutėliai Anglijos kariniai laivai.

Neorint pasidūti, Vokietijos vyriausybės patarata, kapitonas Langsdorff laivą susprogdino, o pats su 1,000 įgulų narį gelbėjimosi valtėlelėmis nuplaukė į Argentinos uostą Buenos Aires.

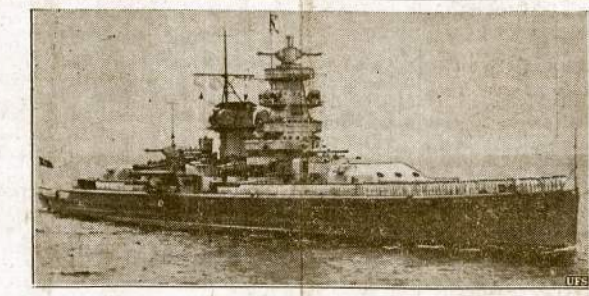
TRUMPI PRANEŠIMAI

Svanik, Norvegija. — Sovietų Raudonoji Armija apavė nuo suomių baltagvardiečių visą Pėsamo distriktą juosta, pradėdant nuo Arktiko vandenyno ir baigiant Pitkjarvi miesteliu, 50 mylių į pietus, Pėsamo distriktą juosta yra 30 mylių pločio. Baltagvardiečiai išsikubino į I-valo miesteli, 78 mylių į pietvakarius nuo Pitkjarvi.

Belgradas. — Policija nuovė Dr. Edo Markovičio jo paties namuose, įteikiant komunistinės literatos. Nužudytas buvo generaliu direktorium Jugoslavijos Valstybinio Eksperto Draugijos.

Istanbul. — Turkijos vyriausybės įsakymu policija gaudo nužudytuos vokiečius ir tremia Vokietijon. Arėstus ir trėmimą teisina tuo, buk jie varę anti-turkišką propagandą. Esą jau ištrėnta 107 vokiečiai.

Paryžius. — Francijos "socialistų" čyfas Leon Blum atsiėmė įnesimą, kad karinis budzetas būtų apkalbėtas parlamente. Apkalbėjimo nenori diktatorius Daladeras ir su juo sutinka "socialistas" Blumas.

Vokietijos šarvotolavis "Graf Spee", kurį jo paties įgala nuskandino netoliese Montevideo uosto, kad nepatektų į anglų nelaisvę.

Urugvajaus Vyriausybė Nedavus Progos Atsiremontuoti Grafui Spee

Montevideo, Urugvajus, grd. 18. — Vokietijos atstovybė Urugvajuje paskelbė protestą kapitanui Hans Langsdorffo, komandierio nuskandintam karinio laivo "Graf Spee".

Kapitanas Langsdorff proteste sako, "nors mano laivo apsigėnimo priemonės, palyginamai, nesunkiai nukentėjusios, bet laivo šonai labai sužaloji. Atremontavimui reikalinga 15 dienų laiko. Tiek ir prašiau Urugvajaus vyriausybės leisti suzeistam "Graf Spee" išliuti uoste.

Tarptautinės tiesos irgi nusako, kad bile karlaujančios pusės karinis laivas atbėgęs į neutrali uostą gali išliuti tiek laiko, kiek jo reikia atsteigti laivo prarastą pajėgumą.

Urugvajaus vyriausybė, spaudžiama Anglijos, vokiečių laivui neleido ilgiau pasilikti uoste, kaip 72 valandas. Neatsiremontavęs laivas turėjo į jūrą išplaukti sekmdienio vakare, kur jo laukė šeši sveikutėliai Anglijos kariniai laivai.

Neorint pasidūti, Vokietijos vyriausybės patarata, kapitonas Langsdorff laivą susprogdino, o pats su 1,000 įgulų narį gelbėjimosi valtėlelėmis nuplaukė į Argentinos uostą Buenos Aires.

Į VOKIEČIŲ NELAISVĘ PATEKO ANGLŲ KONSULAS.

Londonas. — Reuterio žiniomis iš Maskvos, anglų konsulas Gordon Vereker buv patekęs į vokiečių nelaisvę su lenkais paubėgėliais, kuomet vokiečiai Baltiko juroj angų dienų suėmė laivą "Estija", plaukusį į Švediją. Gordon Vereker buvo siunčiamas į Boliviją kaip naujas Anglijos pasiuntinys.

ANGLJAI VIS DELTO NETEKO VOKIEČIŲ LAIVO PASLAPTYS.

Londonas. — Anglijos vyriausybė nusiminus dėl vokiečių nuskandinimo karinio laivo "Graf Spee". Kaip dabar patirta, anglų norėta kaip nors dasigauti į laivą ir patirti konstrukcijos paslaptis. Bet laivą patys vokiečiai nuskandino.

KINAI ATKIRTO ĮSIVERŽELIUS NUO PAJURIJO.

Chungking. — Kinų kareiviai atkariavo nuo įsiveržėlių japonų keturis miestelius netoliese Naning miesto, pietinėje Kinijoje ir tuomi japonus atkirtu nuo jūros.

Vokietija Gal Reikalau Atlyginti už Graf Spee

Berlynas, grd. 18. — Tuojau po to, kai pati įgala nuskandino karinį laivą "Graf Spee", šešios mylios nuo Montevideo krantų, Vokietijos vyriausybė pasiuntė Urugvajui protestą, kad suzeistą laivą vertė plaukti į atvirą jūrą, kur jo laukė keletas sveikų priešio laivų.

Proteste priminė, jei pasitvirtins, kad laivui atsirėmontuoti reikėjo 15 dienų, tai vokiečių vyriausybė pareikalas Urugvajaus atlyginti už nuskandintą laivą.

Vokiečiai Bomberiai Atakavo Anglijos Pakraščij Žuvininkus

Aberdeen, Škotija. — Skadrosios vokiečių bombonesių vakar rytą smarkiai apduzė vieną laivynėlių šiaurinėje juroje. Vieną laivėlį nuskandino ir vieną žuvininkų užmūšė.

Išlikę žvejai teigė, kad vokiečių lėktuvai žemai skraidydami iš kulkosvaizdžių atkartotinai juos apšaudė.

URUGVAJUS VALDŽIA SUVĖMĖ KETURIUS "GRAF SPEE" NARIUS.

Montevideo. — Urugvajaus vyriausybė nežinia kodėl suėmė keturis "Graf Spee" įgulos narius ir ketina juos kaltinti už laivo nuskandinimą. Suimtieji yra neįduodę atsakomybės asmenys. Juos imant, bėgti nedrso suimti paties kapitano Hans Longsdorffo.

ANGLAI IMPERIALISTAI STENGIASI GAUTI AMERIKOJ DIDELE PASKOLA

TAM TIKSLUI SKLEIDŽIA PROPAGANDA PAPERKAMOJ SPAUDOJE

Washingtonas, grd. 18. — Oficialiuose sluogsmiuose ir biznio šaltiniuose vis ašikiau matosi Anglijos agentų veikimas, kad gauti Amerikoj milžiniškas sumas pinigų ar kredito formoj, finansavimui pradėto su Vokietija imperialistinai katin.

Anglų agentai dirba ytin intensyviai. Nesigali "šmero" laikraščiams, radio stotim ir Washingtono turintim įtaką asmenim, prie kurių tik gali priemti Londono agentai.

Jugoslavijoj Ivyko Riaušėn Prieš Aukštas Pragyvenimo Kainas

Belgradas, gruod. 18. — Špliti mieste, netoli Adriatinės jūros, sekmd. įvyko ytin reikšminga demonstracija prieš aukštas pragyvenimo kainas. Skylių protestu ir prieš imperialistiną karą.

Demonstrantai energingai atėmė policijai puolusių demonstraciją ir nužudėsių demonstracijų vadį Mile Buljanovičių. Šeši policistai nugalbata į ligoninę.

Vokiečiai Nukirto 34 Anglijos Karinius Lėktuvus

Berlynas, gruod. 18. — Vokietijos aukštoji karo komendantūra oficialiai skelbia, kad oro mūšyje, įvykusiam vakar, vokiečiai nukirto 34 Anglijos bombonesių ir naikintuvus.

Vokiečių žiniomis, anglų lėktuvai, skaičiuje 44, kėsinosi užpulti vokiečių karines bazes Helgolando saloje. Vokiečių karo lėktuvai laikų paklo oran ir taikė klimgai emė veikti anti-lėktuvines kamuolės. "Pasekmė jo, nukauta 34 priešio lėktuvai," sako pranešimas.

Anglai Sakosi Nuskandinę Vokiečių Kreuzeri

Londonas. — Anglijos admiralitija pasakoja, kad anglų submarinas "Ursula" įlindo į tarpvokietinį karinį laivą ir jį viegnų paskandino. Nukentėjusio laivo vardu nepaskelbė, bet sako, laivų 6,000 tonų kruizeris, Kohn klasos.

ESĄ TURI BUTI UZDRAUSTA SANTIKIŲ BORDUI SKALDYT INDUSTRINES UNIJAS

Taipjau Reikalauja Laikytis Atstu nuo Imperialistinio Karo. Amerika Turi Gana Savo Bėdų.

Washingtonas, gruodžio 18. — Kongresas Industrijnų Organizacijų (CIO) vakar paskelbė esą pasitęsė kongresui sustiprinti Wagnerio įstatymą ir pasitęsė prez. Rooseveltui atitinkamą programą ekonominiui ir politiniui atžvėginis.

Kai kas iš renkėninkų nori pasidaryti politinio kapitalo iš to fakto, kad ir CIO jau "nori taisyti" Wagnerio įstatymą, kurį Wallstrity skaito "pikėciaus naujadalybininkų įstatymu."

John L. Lewis į tai atsako, kad CIO siulo nedarkyti kalbamą įstatymą, bet sustiprinti. Anu tarpu industrialistai ir Federacijos čyrai norėjo Nacionalų Darbo Santikių Borda paversti įrankiu prieš darbininkus. CIO dabar reikalauja prie Wagnerio įstatymo daddėti atitinkamas provizijas, kuriomis būtų uždrausta Santikių Bordui steigti amatinis unijas viduryje industrijnų unij.

Kinai Įsilaužė į Miestą, Senai Laikytą Japonų

Sanchai. — Kinų spaudos pranešimu, st'prus kinų kareivių dalinys įsilaužė į Kaifeng miestą, esantį prie Lunghai gelžkeleio ir senai laikomą japonų kontroleje.

Pirma kareivių įsilaužimo, daug į miestą įėjo kareivių civilinių persirngusių. Mieste bendrai puolė japonų garnizoną. Mūšiams vystantis kinai išsprogdino ginklių arsenalį ir 20 kilokų svarbių trobūstų.

Japonų garnizonas kontratažavo kinus, bet be pasisekimo.

Luksemburgas Irgi Padidino Savo Sargybą Dvigubai

Luksemburg. — Si mažuė valstybėlė, atsidurus tarpe Maginot fortifikacijų iš vienos pusės ir Lime fortifikacijų iš kitos, vakar bauginamą krupelėjų, kuomet pamatė kuopą vokiečių kareivių perėjusių josios sieną.

Argentina Internuosianti Nuskandinto Karinio Laivo Įgala

Buenos Aires. — Aukštas Argentinos valdininkas vakar išsireikšė, kad nuskandintu Vokietijos karinio laivo "Graf Spee" įgula busianti internuota iki karo pabaigai.

Kalbama įgala atplaukė į Argentinos gelbėjimosi valtėlelėmis, įgula, skaičiuje 1,036 jurininkų, teko plaukti Urugvajaus teritoriatu vandeniu, kad anglų karo laivai jų nepaintų į nelaisvę.

Subartas Berniukas Kirvii Persikė Miegancio Tėvo Galva

Sherburne Center, Vt. — Penkioikos metų berniukas James Mangan, kad tėvas jį subarė dėl silpno mokinimo, kirvio pentu mi sudaužė miegancio tėvo galvą.

MIRE LAIKRASTININKŲ GILDIJOS PREZIDENTAS HEYWOOD BROWN

New Yorkas, gruodžio 18. — Kaip 8:50 vakar ryte Harkness Pavilione mirė Heywood Brown, prezidentas Amerikos Laikraštinių Gildijos ir išgarsėjęs kolumnistas.

Vėlonis buvo 51 metų amžiaus, gimęs Brooklyne. Mirė nuo plaučių uždegimo, kuris išsivystė iš paprasto gripo, vėlonies pajausito praeitį ketvirtadienį.

Vėlonis buvo pažangaus nusistatymo. Prasidejęs imperialistinam karui jisai buvo pasikėjęs prieš Sovietų ir Vokietijos nepopolimo sutarį. Bet vėliau, rodosi, buvo bepradėjęs į tą įvykį kitonistiškai žiurėti.

Luksemburgas Irgi Padidino Savo Sargybą Dvigubai

Luksemburg. — Si mažuė valstybėlė, atsidurus tarpe Maginot fortifikacijų iš vienos pusės ir Lime fortifikacijų iš kitos, vakar bauginamą krupelėjų, kuomet pamatė kuopą vokiečių kareivių perėjusių josios sieną.

APIE SIMTO METŲ KUNIGAS APSIVĖDĖ SU JAUNA MOTERISKE.

Georgetown, S. C. — Vietos protestony kunigas Joseph P. King, sulaukęs 92 metų amžiaus, šiomis dienomis apsigėdė su Lucille Carney, 28 metų moteriske.

Sherburne Center, Vt. — Penkioikos metų berniukas James Mangan, kad tėvas jį subarė dėl silpno mokinimo, kirvio pentu mi sudaužė miegancio tėvo galvą.

Tėvas nugalbentas į ligoninę, o berniukas į apskrėdio kalėjimą. Nukentėjusiam padaryta operacija, kad išimti iš smegenų su-triūkinto kaulo gabalėlius.

ORAS

CHICAGOJ IR APIELINKĖJ —debusota, šalėniu. Saulė teka 7:13, leidžiasi 4:21.

"VILNIS"
(The Surco)

LITHUANIAN LABOR DAILY
Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition in English section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$5.50; six months \$2.75. Chicago and foreign countries \$7.50; six months \$3.75. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00; 6 yr. \$1.00; outside of Chicago, 1 yr. \$1.50; half yr. \$0.75.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1453
Entered as second-class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

Karinio Psichoza Pamušalas

Praėjusio nedėdienio laikraščiuose buvo pranešta, kad Francija vėl užsakė šioj šalyj 650 karinių lėktuvų.

Ruošianties prie karo ir karo metu, Amerikoje iš viso buvo pagaminta 3,800 karinių lėktuvų, daugiausia Anglijai ir Francijai. Tai jau sudaro milžinišką orinių pajėgų armadą.

Šie užsakymai neša Amerikos kompanijoms milžiniškų pelnų. Iš viso už tuos lėktuvus europinės valstybės pamokėjo ir dar pamokės \$350,000,000. Tokį apskaičiavimą padarė New Yorko "Times".

Bet tai dar ne viskas. Tas pats New Yorko "Times" kukliai pažymi: "Prie tos skaitinės reikav dar pridėti milijonus dolerių už kitą karinį materialą, kurį užsakė Francija ir Anglija."

Ne tik bombiniai lėktuvai, kanuolės ir kiti karo papulkai siunčiami Francijon ir Anglijon. Francija užtirkto šioj šaly tuksantūis arklų, trokų ir t. p.

Už mėnesio kito karinių užsakymų skaitilnis galima bus trigubai padidinti. Ji pasiekis tukstantj milijonų dolerių.

Tai vė iš kurių šaltinių karo propagandistai Amerikoje semia savo įkvėpimą ir "morales simpatijas" Chamberlainams, Daladierams ir Mannerheimams!

Į jų kišeniūs aukšas plaukia gausinga srovie ir tas faktas nustato jų politiką, kad karas tęstųsi kuo ilgiausiai. Tas juos jungia šventon sandaron su Britanija, Francija ir baltagvardietiška Finlandija. Aišku, kad apie tikrą bešališkumą link kariaujančių valstybių, apie tikrą neutralitetą negali būti nei kalbos.

Tukstantis milijonų dolerių, o karas vakary fronte dar tik pradėjęj fazej! Tai kiek daugiau milijonų šilies! J Wallstrėyčio bedugnį kišenių, kuomet karas įsisiubuos ir užsiliepsnos.

Koks bausis žmonių apgaudinėjimas, kuomet to karinio psichoza apatalai dedasi kovotojais už "demokratiją!"

Problema Numeris Pirmas

Ponia Rooseveltienė vėl stato klausimą apie Amerikos jaunimą, apie tuos keturius milijonus Amerikos jaunuolių, kurie negali susirasti darbo. Tai pagirtina, nes ištikrųjų tai problema numeris pirmas ir ją joku būdu negalima ignoruoti.

Ponia Rooseveltienė gana smarkiai pakaltina Amerikos mokyklinę sistemą. Mokyklos neparuošia jaunimą prie praktiško gyvenimo. Ponia prezidentienė mano, kad Amerikos mokyklos ir kolegijas reikėtų reformuoti — reformuoti pamatiniai. Todėl ji reikalauja, kad tie, kurie pastatyti jaunimą mokslinti, turėtų susieit su industrialistais ir bendrai biznio vedėjais ir nustatyti naujas gaires jaunuolių švietimo srity.

Amerikos mokyklų sistemoj yra daug defektų. Cia ponios Rooseveltienės kritika visai vietoje. Bet jeigu mokyklinis darbas būtų pastatytas visiškai tobulai, ar yra kokia nors garantija, kad visi tie 4 milijonai bedarbių jaunuolių tuoj gautų darbą? To užtikrinimo nėra, o nėra todėl, kad mes gyvename anarchiškai pašlijusioj kapitalizmo sistemoj, kur vyrąja asmeninio ar korporacinio profito motyvas. Puikiai technologiški išradimai duoda milžiniškų pelnų nedaugeliui, o milijonus žmonių išmeta iš darbo, nes darbas atlieka spartesnės mašinos.

Kapitalizmas — štai vyriausiasis jaunimo priešas! Įvedimas socialistinės nuosavybės tuoj išnaikintų darbe, nors ir nukriausų kelis nuosimčius ekonominį rojalistų.

Visai suprantama, kodėl Pirmoj Leidė, savo šiaip jau pagirtinuose pasikalbėjimuose, niekad neprieina prie to pamatinio taško — prie kapitalistinės sistemos negerovį.

Kapitalistinė sistema, jos akimys žiurint, neliečiama.

Heywood Broun

Vakar New Yorke mirė garsus Amerikos žurnalistas Heywood Broun, kuris pastaraisiais metais buvo Amerikos Laikraštinių Gildijos (unijos) prezidentas. Jis buvo žinomas visoj plačioj šalyt.

Puikiai išsiauklėjęs žurnalistikos dirvoj, jis rašė apie viską, pradėjęs sportu, baigiant politiką. Amerikieš politikos sekretus jis žinojo, kaip savo penkis pirštus. Mes nesuklysimė pasakę, kad jis buvo kraštutinis individualistas, bet jis buvo savo vietoje ir bendro darbo rėmuose. Jo nepaprastas darbštumas ir taktas, vedant Laikraštinių Gildiją, parodė ir jo organizatoriškus gabumus.

Jau pati jo prigimtis buvo tokia, kad jis negalėjo būti partijos žmogumi. Tulą laiką jis buvo sutapęs su socialistais, bet socialistai jam pasirodė sektantiški ir jis juos metė. Komunistai jis niekad nebuvo, bet mokėjo su jais bendradarbiauti.

Heywood Broun, kaipo kolumnistas, niekad nebuvo įsimylėjęs į dolerį ir mokėjo pusti prieš vėją. Jo didelis ginčas su senuoju New Yorko "World'u" (1928 metuose), kuomet jis viešai išreišė reakcinę Pulitzerio politiką, išgarsino jį, kaipo nepaperkamą žmogų. Jis drąsiai stoji gindį Sacco ir Vanzetti, nors "World'o" leidėjams tas labai nepatiko. Pagaliaus jis persikyrė su "World'u".

Jei už ką reikėjo kritikuoti Heywood Brouną, tai tik už tą, kad jis nemokėjo tinkamai susiorientuoti tose pamatinėse problemose, kurios iškilo, kaipa pasėka neupuolimo sutarties, pasirašytos tarp Sovietų Sąjungos ir Vokietijos. Ji jį perdaug veikė senovinės simpatijos. Todėl toj kryžkelėj jis nesugebėjo tinkamai nusistatyti, bet jis neįpuolė isterikon prieš bolševikus.

Jei ne mirtis, jis, veikiausiai, būtų tinkamai susiorientavęs.

Amerikos žurnalistika neteko stambaus žmogaus. Amerikos Laikraštinių Unija neteko stambaus šulo. Darbininkų judėjimas neteko sankeleivio, kuris žiūrėjo į darbininkų judėjimą su didele simpatija. Jo asmenyje CIO unijos neteko ištikimo draugo.

Lietuvic Kankinio Balsas

"Pasaulio Lietuvis" (nr. 19) aprašo padėtį tų Vilniaus krašto lietuvių, kurie už tautinį veikimą buvo patekę lenkų katargon. Baisi būvimo jų padėtis.

Štai Silvas Blaževičius, kuris buvo nusteistas kalėjiman iki savo gyvos galvos. Kuomet "Pasaulio Lietuvio" reporteris paprašė jo papasakoti apie tai, ką jis pergyveno, Blaževičius atsakė:

"—Nežinau, nuo ko ir pradėti. — Bijau, kad negalėsiu savio minčių sukcentruoti prie svarbiausių kalinio duomenų ir neduosiu tikros tos barbarystės vaizdo. Atetyje manau parašyti savo atsiminimus ir įspūdžius, tačiau dabar dar negaliu, nes jie perdaug gyvi ir jautrus. Aš jaučiu, kad rašydamas vėl turėsiu iš naujo viską pergyventi — patirti tą patį siaubą, ko, suprantama, dabar jau nepakelčiau. Fiziškai esu visai sumenkęs, nes dar tik dvi savaitai, kaip Sovietų kariuomenė mus išgelbėjo ir nuėmė nuo kojų ir rankų pančius. Be to, per tuos šešis kalinimo metus vis dėlto neatsilaikiau ir prieš Kocho bacilas. Manau, kad iš lietuvių, kuriuos ištiko mano likimas, tik retas liko sveikas ir džiovos nepaliestas..."

Išitėmykite tuos žodžius: "Sovietų kariuomenė mus išgelbėjo ir nuėmė nuo kojų ir rankų pančius."

Tokių, kaip Blaževičius, buvo šimtai. Šimtai lietuvių buvo įkalinti iki gyvos galvos, o tiems, kuriuos ponai nužudė, gyvėbės niekas nebebragžins. Ukrainai ir gudų buvo ne šimtai, bet tukstantai. Juos taip pat išvadavo Raudonoji Armija.

Na, o kuo musiške buržuazija atsimoka išvaduotojams? Ji niekina juos. Dar tik vakar "Draugas" išvadino bolševikus barbarais!

Taip kaip bolševikai išvadavo kankinamus ir persekiojimus lietuviūs Vilniaus krašte, taip jie pasiryžę išvaduoti suomius iš tos vergijos pančių, kuriūs juos surišo britų imperialistai su pagelba tokių caristų, kaip Mannerheimai ir tokių bankierių, kaip Risto Ryti.

TIES SUDUŽUSIU LOVIU

Jau bus keli metai, kaip Winston Churchill parašė savo memuarus. Jisai daug kalba savo atsiminimuose apie pereitą pasaulinį karą ir jo užbaigimą. Jis sako, kad tam karui pasibaigus, "Anglija iškilo iki negirdėtų aukstybių."

Jis ir Lloyd George jautėsi didvyriais. Didvyriu ir net viršmogių jautėsi Wilsonas. Clemenceau jautėsi esąs tigras ir Versalio taikos konferencioj jis savo kumščia daugė stalus ir elgėsi taip stačiokiškai, kad Wilsonas kartą sumykė: "as išeinu."

Clemenceau tuomet suriungė: "Aš išeinu" — ir išėjo trinkelėjęs duris. Daug bėdos turėjo Lloyd George kol juos vėl susodino prie stalo.

Pasipūtėmas ir išdidumas buvo nevietiškas. Wilsonas, be abejonės, manė, kad Washingtonas prieš jį tik nykėtušas, Clemenceau save lygino prie Napoleono, o ką giliau prieš Lloyd George'ą toks Wellingtonas!

Churchill savo atsiminimuose rašo apie Lloyd George'ą, kad jis užkope į valdžios viršunes ir kad niekas pirm jo neturėjo tokio prestyžo. Rinkimai, praėję po obalsiu "pakart kaizerj", išklė Lloyd George'ą dar į aukštesnes viršunes.

Situacija buvo tokia, kad išrodė, jog pasaulis turi atsiklaupit prieš tuos didžius galinuos, prieš Clemenceau, prieš Lloyd George'ą, prieš Wilsoną. Jie dalino pasauli, skirstė kolonijas, tvėrė naujas valstybes.

Padangė išrodė skaisti. Bet padangėje buvo vienas juodas taškas — Sovietų šalis. Tai buvo revoliucinių neklaužaidų šalis, kuri nesiskaitė su jokiais ukazais. Baisiai pyko Lloyd George, perkurnais svaidėsi Churchill, o Wilsonas viename savo laiške dartyti ir kas reikia daryti su Rusija kamuuoja mane be paliovos."

Savo memuaruose Churchill pasakoja, kad Versalio dievaičiai bandė užsiundyti ant Rusijos Vokietiją. Iš to nieko neišėjo. Generolas Eošas laukė tik įsakymo. Maršuo ar ne? Prieš bolševikus pasiysta anglų, francų, japonų ir net Amerikos kariuomenė. Rudenį 1919 metų Judeničius jau buvo ties Leningrado vartais. Laimėjimas mirguliavo akyse.

Kontr-revoliucijos hydra jau griebė revoliuciją už gerklės. Bolševikai suaziė jos galvą.

Churchill savo atsiminimuose rašo apie bolševikus: "Vyriausias bolševikų komitetas tai nežmoniška ar viršmogiška organizacija, kaip sau norite... tai krokodilių susikuopimas."

Viešpaciai šelo, riaumoj, trankėsi. O paskui kas išėjo? Išėjo tas, ko niekas, rodosi, nei laukti negalėjo.

Kalba apie tuos jau gan nutolusius laikus D. Zaslavskis "Pravdoje" ir prisimena tų trijų didvyrių karjerą. Lėkė jie kaip sakalai, o nutupė, kaip vabalai.

Clemenceau prasibirbino, kaipo kandidatas į Francijos

prezidentus. O koks buvo tų francuzų nedėkingumas! Patį tigrą jie taip apkaldašino rinkimuose, kad jis pasirodė visai ne tigras, o tik pikta katė.

Supyko Clemenceau ir tarė: einu kopustų sodinti!

Wilsonas buvo taip prišpirtas prie sienos priešų atakomis, kad greit jis persiskyrė su gyvenimu, beveik visų apeleistas ir užmirštas, o didelės didžiūnos išjuoktas kaip dvidešimto amžiaus duon kiostas.

Gavo sągtį ne tik Churchill, bet ir patsai Lloyd George. Abudu naujo savo atsiminimų rašyti.

Olimpo dievaičiams pasibaigė jų garbės dienos.

Sic transit gloria mundi! Churchill savo atsiminimuose melancholiškai prakošia pro dantis: "Pasibaigė gigantų kovos, prasidėjo neužaugų peštyne."

Tai taip buvo nuvainikuoti imperializmo didvyriai, kuriuos jų pačių tautos pādėrė pigmejais.

Išsigimusi, neteisybėmis permirkusi sistema negali duoti žmonių didvyrių. Ji duoda tiktai nyktukus. Ką galima sakyti apie tokius politinius vadus, kurie kas dvidešimt metų priveda žmonių prie didžiausių sukretimų, prie broližiškų karų! Šalin juos ir visą jų padermę!

Dabar, naujam imperiaalistinam kare, bando kopėti į kerčią nauji "didvyriai" — Chamberlainai, Daladierai, Mannerheimai, Hitleriai.

Išanksto galima numatyti, kad juos laukia dar didesnis fiasko.

—L. P.

Montevideo. — Urugvajaus vyriausybė vakar įteikė Anglijai ir Vokietijai atitraus turinio protesto notes, ryšium su įvykusiū anglių ir vokiečių karinių laivų susidūrimu praėtį trečiadienį. Urugvajaus vyriausybė protestuoja pirmą delto, kad susidėrimas įvykęs žiotyje Plate upės, kuri skatolis teritoriaj Urugvajaus sritimi. Antra protestuoja delto, kad anriai laivai plaukiojė "300 mylių neutrališkioj zonoj", kurią prez. Rooseveltui rekomenduojant, nustatė Amerikos valstybių konferencija, įvykusi Panamos Mieste.

Vokiečių sargybinis laivas šiaurės juroj. Laivas įtaisytas taip, kad daugiau reikią apsigynimui, negu užpuikimui. Svarbiausia tas, kad tokie laivai turi gerai priuikčius anti-orlavinės kanuoles, kuriom apsaugo savus karinius laivus nuo priešų lėktuvų. Panašių laivų jau turi visos kariaujančios šalys.

Užsimanė vesti jauną. Tai bene žymiausias žydų rašytojas Ludvig Lewisochn, kuris neseniai paskelbė, apsidėgęs su rochesteriete Miss Edna Manley. "Jaunikis" yra jau 56 "vasarų", o nuotaka tik 31.

LEIDŽIAME M. PETRAUSKO KURINIUS

Miko Petrausko Kuriniam Leisti Komiteto narių posėdis įvyko gruodžio mėnesio 5 d. Svarbiausias klausimas, kuris šiame posėdyje buvo svarstytas, — pirmutinio leidinio Petrausko kurinių išleidimas. Kaip žinia, šis komitetas susiorganizavo tuo tikslu, kad įamžinti Miką Petrauską, tiek daug nusipelnusį Amerikos lietuviams ir visai lietuvių tautai. O įamžinti gražiausiai galime plesdami jo kurinius, ir ragindami Amerikos lietuvius taisy kuriniais naudotis.

Komitetas iki šiol turi surinkęs pinigų \$221. Vadinaisi, kad ir kuklus bus pirmutinis leidinys, jam esamų pinigų dar neužteks.

Taigi Komiteto nariai ir svarstė šias problemas. Pirmiausiai dėl paties leidinio. Nutarta išleisti 20-25 Miko Petrausko dainos, — chorams, grupėms ir solistams. Tai bus gražus rinkinys ir labai naudingas mūsų dainininkams. Daugelis mūsų dainininkų, mat, parastuorju metu jau nebegali gauti tų leidinių, — išsibaigė. Nutarta leidinį įdėti ir M. Petrausko biografijos bruožus. Viršelis bus gražus, su kompozitoriaus atvaizdu. Komitetas apskaičiuoja, kad šio pirmojo leidinio išleidimas kaštuos apie \$400.

Miko Petrausko Kuriniam Leisti Komitetas atsikreipia į gerbiamąją Amerikos lie-

tuvių visuomenę, prašydamas paramos — aukų. Aukos galima sukelti visokiais būdais: pramogomis bei šiaip organizacijos ir draugijos bei choral, kurie turi išduose, turėtų kiek nors tam tikslui paaukoti.

Be to, Komitetas pagaminos speciales knygetes leidinių užsakymams rinkti. Leidinio kaina bus \$1. Į knygetę įeina dešimtis kvitelių, — vadinasi, dešimčiai atskirų užsakymų. Šios knygetės prenumeratorams rinkti bus išsiuntinėtos plačiai per visą Ameriką visiems meno mėgėjams ir visuomenės veikėjams. Komitetas nuosirdžiai prašo visų stoti mums į talką parinkti užsakymų. Juo daugiau bus užsakymų, juo greičiau jie pasiekis Komitetą, tuo mažiau reikės aukų ir tuo greičiau pasirodys visų taip laukiama šis brangus mums visiems kompozitoriaus kurinių leidinys.

Pasitikėdami, kad gerbiamieji Amerikos lietuvių visuomenė ir gerbiamieji veikėjai šį mūsų prašymą maloniai išklausys, pasilieikame, Miko Petrausko Kuriniam Leisti Komitetas.

K. Petrikienė, pirm.
Kl. Jurgelionis, vice-pir.,
B. Salinaitė, sekr.
Dr. J. J. Kaškiaučius, išdininikas.

Užsakymus ir pinigus siųsti sekretorei:
B. Salinaitė,
427 Lorimer St., Brooklyn, New York.

Rožė in Letijos! Pasadena, Calif., greitai rengiasi Rožių Karnavalui, kuris ten kas metai įvyksta naujų metų dienoj. Tarp žydinių rožių matosi gražuolė Jelsy Postuma.

MOTERŲ SKYRIUS

Eliza Ožeškienė

Gardino miestas likosi Sovietų pusėj. Gardinai jau sovietiški susitvarkė.

Lenkų ponai, kurie liko si Gardine, leido ir televizija paskalus, kad bolševikai sugrius lenkų kultūra, sunaikins visus istorinius paminklus ir net uždraus lenkiškai kalbėti.

Vieną gražią rudens dieną burys raudonarmiečių atvyko į Gardino katalikų kapines. Kapinių sargai nebebuvo, buvo tik jo senutė moteris. Senutė labai nustebo, kuomet raudonarmiečiai paprašė ją parodyti jiems Elizos Ožeškienės kapą.

Kas buvo Eliza Ožeškienė (lenkiškai Eliza Orzeszko)? Tai buvo garsi lenkų rašytoja, didelė biednų žmonių mylėtoja, kuri drąsiai keičė savo mąstą už nukriaunusių. Nors Eliza Ožeškienė patėjo iš hajoro, bet ji lajorų nemylėjo. Savo apysakoj "Nad Niemnem" ji priešpastato ramų ir sunkų valstiečių darbą pontų ballavojimui, gyvenimo deginimui visokiose prasminty bėse.

Didelės užuojautos ji reikišė ir žydų biėdnomeni, kurios tiek daug yra Gardino krašte. Labai išgarsėjus yra jos romanas "Mejer Jozefowicz".

Ilgai stovėjo raudonarmiečiai ties garšingos ir geros rašytojos kapu. Kapas pusėtinai apleistas. Kapinių sargai moteris išgarsintai žiūrėjo į raudonarmiečius. Juk tai moterėlei tiek daug

laisvėnybių buvo pripasakota apie tuos "nelabuosius bolševikus..." Gal ji, nubaigė, manė, kad bolševikai išprogdins tą kapą.

Raudonarmiečiai apledo kapines. Už kiek laiko atgabenta daug gėlių kapu papuošimui. Miestas rėpintis, kad las kapas visuomet būtų gražiai prižiūrėtas.

Be to, namuose, kur gyveno Ožeškienė, nutarta įsteigt muziejus ir surinkt jame visa, kas primena jos gyvenim. Ten bus surinkta ir sudėta visi jos rankraščiai, knygos ir visa, kas rišasi su jos gyvenimu.

Kas gero ir prakilnaus buvo lenkų gyvenime, visuomet bus pagerbta.

Nekurie Elizos Ožeškienės raištai yra išversti ir lietuvių kalbon ir išleisti Kaune. Ožeškienės raištai turi didelio pasisekimo ir lietuviškoj skaitančioj publikoj.

—Vilniškis.

MULO SRIUBA SUDARO PRIEŽASTĮ PERSKYROM.

Detroit. — Teisėjas Harry B. Keidan pripažino, kad vyras gali gauti perskyras, kurio pati vyrų pamatinio muilne sriuba. Tokių sriubų buvo išvirts Julia Riklak savo vyrui Liudvikui ir prie garadžiaus pridėjo tokią reklamtą: "Garadžius ant ramdos, vyčius. Juk tai moterėlei tiek daug

ANGLIJA IR FRANCIJA PRASISKOLINUSIOS JUNGTINĖMS VALSTIJOMS

Anglija ir Francija susilaukė naujų karinį pavojų. Dalartinis karinis konfliktas yra daug širtingesnis už poretį pasaulinį karį. Pasauliniame kare buvo kariuomena už "išlikusių demokratijos", o antras obalsis buvo: "Šitas bus paskutinis karas". Pasaulinio karo laiku Francija ir Anglija buvo priešjusios prie pat pražuties krauto, bet vienok jos buvo išgelbėtos su Suvienytų Valstijų pagalba.

Bėgiu 40 metų periodo. Suvalstijos ir Anglija buvo labai kaimyniški draugai. Nors Anglija nebuvo pilnai demokratizacija, bet vienok Suvalstijos turėjo daug pasikėtinimo į Angliją ir Franciją ekonominiais, finansiniais ir kultūros objektyvais. Kuomet Suvalstijos pamatė, kad Vokietija baigia Franciją ir Angliją sumalkinti, ji pareiškė prieš Vokietiją nepasitenkinimą ir balandžio 6 d. 1917 metais, paskelbė Vokietijai karą.

Francijos ir Anglijos žmonės buvo nuilę, nuvargę ir jų turtas buvo baigiamas sunaikinti. Kitais žodžiais sakant, kada Suvalstijos įžengė į tą didžiųjų pasaulinį karį, visos tos nuvargintos tautos gavo didžiųjų linksmybę ir atsikvėpimą. Žinodami, kad Suvalstijose yra mižiniškas turtas, kad jėga ir finansai sumalkins Vokietiją. Ir greitai atleįti tas įvyko. Suvalstijų kariuomenė išvadavo Angliją ir Franciją iš Vokietijos lordai ir valdininkai dėkavojo Suvalstijom už galingą pagalbą.

Karui pasibaigus, Suvalstijos pažūrėjo į savo knygas ir surado, kad Europos šalys yra skolingos \$11,000,000,000. Po laro, per 20 metų Suvalstijos maldavo ir reikalavo, kad tos Europos šalys nusimazgotų savo rankas, arba kad parodytų švėrių ir nekaltą sąžinę Suvalstijoms už tokią didelę atk.

kur Amerika yra užmokėjusi Anglijos ir Francijos lordams. Anglija ir Francija per 20 metų juokus darė iš Suvalstijų ir ignoravo tą didelę Suvalstijų skolą.

Anglija yra skolinga \$5,500,000,000; Francija—\$1,180,000,000; Vokietija—\$1,260,000,000; Belgija—\$153,000,000; Cekoslovakija—\$160,000,000; Austrija—\$26,000,000; Lenkija—\$263,000,000; Italija — \$2,000,000,000; Rusija — \$395,000,000; Hungarija—\$2,400,000; Graikija—\$34,000,000; Finlandija—\$8,230,000.

Šita skola yra Suvalstijų žmonių pinigai ir didžiulis du skolininkai yra: Anglija ir Francija, kur šiandien mes matome, kad Anglijos ir Francijos lordams vėl yra karšta, vėl diktatorius Hitleris pradėjo karą prieš tas dvi šalis. Anglija ir Francija, vėl šaukiasi į Suvalstijas, kad mes, Amerikos žmonės, vėl mokėtume karinius taksus, kad skriaustume save ir savo šeimynas dėl gelbėjimo Francijos ir Angijos.

Per 20 metų mes Amerikos gyventojai nekėlėme savo balso arba nedarėme spaudimą savo senatorių, kad jie priverstų Angliją ir Franciją užmokėti tą mižinišką sumą pinigų, kurios yra skolingos.

Minnesoto's senatorius Lundeen pradėjo organizuoti Amerikos teisingų patriotų komitetą dėl išgavimo tos skolos—\$11,000,000,000. Senatorius sako:

"Mes žinome, kad Anglija ir Francija negali mum atmokėti "cash" pinigais tą skolą, \$9,681,000,000, bet ji turi daug salų užkariavusi, kurios negali apginti nuo savo priešų, tai lai Anglija ir Francija parodo savo teisingumą ir lai perveda mums šias salas: Bermuda, Jamaica, Trinidad ir Barbados".

Senatorius toliau sako: "Kitos Europos šalys valdo

Naujoji kongresinė komisija, kuri tik išimtinai CIO unijai tarpe įieškos "ragany", jau pradėjo savo žalingą darbą. Viduryje matosi tos komisijos pirmininkas kongresmanas Howard W. Smith. Kairėj Charles Fahy, N. L. R. B. advokatas, o dešinėj komisijos advokatas Edmund Toland. Komisija, beje, turi pasisamdžiusi nuolatiniam darbu net 25 advokatus, kad sunaikinti Wagnerio Aktą.

tam tikras salas, kurios yra arti Caribbean Sea ir netoli Suvalstijų kontinento".

Senatorius Lundeen net buvo įnešęs į kongresą pasiulymą, kad West Indies salos būtų užimtos ir kad atsiskaityti jas už tą skolą, kur Francija ir Anglija yra skolingos. Jo propozicija buvo labai pasklidusi po Suvalstijos ir skaitinėt parodo, kad 68% pritarią senatorius Lundeen sumanyimui.

Mes, Amerikos piliečiai, turime daboti, kad Suvalstijos neįsimaistų į dabartinį karą, o labiausiai, kad Anglija ir Francija yra skolingos Amerikai tokią kravą pinigų, ir pakol jos apmokės arba atiduos tam tikras salas Suvalstijom už tą skolą, mes Amerikos piliečiai turime būti griežtinai nusistatę prieš Angliją ir Franciją. Mes visi atsimename, kaip laike pasaulinio karo kiekvienas Amerikos gy-

RESTAURANT AUDITORIUM
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI IR AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU
P. Baltūnas ir M. Kovarski, Sav.

HEALTHY FOOD RESTAURANT

Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai Gaminai Patrusių Virėjų. Vikrus Patarnavimas.
3206 S. Halsted Street
JULIA ADACKUS
CHICAGO, ILL.

ventojas mokėjo karinius taksus, pirkto valdzios bonus ir taipgi mokėjo taksus ant maisto, drabužių ir visų kitų gyvenimo reikmenų. Mes tuos taksus mokėjome ne tikrai karo laiku, bet dar per daug metų karui pasibaigus.

Tie \$11,000,000,000 priklauso Suvalstijoms, kadangi tie doleriai buvo išrinkti iš žmonių. Amerikos gyventojai turi teisę reikalauti ir prisidėti prie senatoriaus Lundeen aktyvio komiteto.

Sen. Lundeen propozicija bus

diskusuojama kitame kongreso susirinkime. Kadangi jo sumanytai pritarią senatorius Borah ir senatorius Norris, tai su jų sumanymais ir mūsų pagalba mes atsimsim tuos \$9,681,000,000 užmirštos skolos iš Anglijos ir Francijos.

Kiekvienas žmogus pasaulyje, išskyrant Hitlerio pasekėjus, yra nusistatę prieš Europos diktatorius, nepaisant kokioje formoje jie egzistuoja. Bet mum Amerikos gyventojam yra labai svarbu, kad mūsų šalis atsiųntų tą didelę skolą nuo jų. Istorią parodo, kad Anglija turi užgriebusti 52 salas ir nei viena iš jų nėra pirkta, bet vien tik su ginklu užkariauta.

—Adv. Charles P. Kal.

JUSŲ SVEIKATAI

Jūsų sveikatai mes turime gerą medaus. Naudokite jį vietoje cukraus ir vaisių. Naudodami medų, jūs apsisaugosite nuo slogų, pataisysite savo vidurius, sustvirtinsite kraują ir visą savo kūno sistemą. Kreipkitės:

J. BALTUŠIS
3116 S. Halsted Street
Chicago, Illinois

FELIX TAVERN
1335 W. Madison St., Chicago — Seely 9533

Mes esame netik šluokinai, bet ir šalta darbininkų judėjimo rėmėjai. Prašome citeti linksmam laikui! Gerą muziką kasdien!

FELIX ir PETRUSĖ GELDBUTO, Savininkai
MIKE NAČIUNAS, Mrg.

GERIAUSIA DOVANA KALĖDOM

Daugelis perka savo giminėms, pažystantiems, draugams dovanas prieš kalėdas. Bet gerinusia dovana bus ta, kuri kasdien primins gavusiam. Ne tik primins, bet ir suteiks daug žinojimo.

UZRASYTE "VILNI"

Lai "Vilnis" lankys kasdien, suteiks teisingiausias žinias kas dedasi pasaulyje, ir įdomių raštų iš mokslo ir politikos.

"VILNIS" metams už Chicago rybų \$5.00, pusei metų \$2.50; Chicagoj ir Europoj \$7.00 metams, pusei metų \$3.50. Vieną kartą į savaitę (antradienio laida) su Moterų Skyrium \$1.50 metams; Chicagoj \$2.00. Taip pat ir penktadienio laida su Angliškų Skyrium.

"Vilnies" Adm.
3116 S. Halsted Street Chicago, Ill.

Elektrinis Pečius
Sako: Sveiki su Kalėdomis

Tris Kartus į dieną—
ir daugelį metų!

Automatiškai... Greitai...
Svariai... Pigiai!

• Pasveikinkit su Kalėdomis ir duokite savo Motinai progą virti su elektra. Greitumas, švarumas ir laisvumas sutauptis kelias valandas darbo... O maistą elektra išvirs geriau. Valgis bus daug skanesnis ir malonesnis visai šeimynai, delto kad maistas bus išvirtas su jo natūraliu skysčiu.

John Graber Garage
809 W. 32nd St. Chicago, Ill.

Taisau automobilius, trokus. Darbą garantuoju. Kas tik reikalinga dėl auto potaitymo, atlieku visokį darbą. Kreipkitės.

DeLuxe Restaurant
3502 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

Užėję persitikrinsite, kad geriausia vieta valgyti Bridgeporte.
Anna, Tillie ir Amelia, Sav.

Elektriniai pečiai yra parduodami elektros daiktų krautuvsė, hardware, rakandų krautuvsė ir Commonwealth Edison Company.

VIRK SU ELEKTRA

Vilnies Jubiliejinis Koncertas

BALANDŽIO 14 D., 1940

Ashland Auditorium

VILNIAI SUKANKA 20 METŲ Balandžio 8 d., 1940 m. Prašome visas Chicago ir artimų kolonijų organizacijas, draugijas bei klubus nerengti jokių parengimų balandžio 14 d., bet būti "Vilnies" jubiliejiniam parengime.

Reikalus Valyti Lietuvių Rado Programus

Kai kurių duodamos neva žinios yra gryni melai ir jovalas neleistinas ant radio.

Daugelis chiegičių labai piktnaišius tulus lietuvių radio programoms, ypatingai kas duodama varde žiniu. Tai nėra jokios žinios, o gryni prasimanymai, melai.

Blogiausia, sako, su toms "žinioms" elgiasi Šaltimiero ir Vagnaciio programuose. Ponia Bartkienė irgi ne kiek geriau elgiasi su žiniomis.

Keliose lietuvių organizacijose jau kalbėta apie tai. Tokie programai tik gėdą lietuviams, todėl, taipgi Lietuvių kenkia meilagingai skelbiami jos sutartį su SSSR.

Regiamasi informuoti apie tai federalę Communi c a t i o n Commission, kuri kontroliuoja radio programus. Jos taisyklės draudžią daug, kas dabar leidžiama per radio tulus lietuvių programus.

Sužinios apie tai federalę komisija reikalus vertimų tu programų, o jei kas vienai anglišką priduoti, o kitaip lietuviškai transliuoti, susilaktų "nesmagumo."

Buty gerai, kad buty to išvengta. Bet tui tu programą davėji nevien nesistengia muzikali programą pagerinti, bet dar ir žinias hauriai sufovalina. Jie užmiršta, kad neleistina viešai plusti kitus, kad radio turi tam tikras taisykles, kurių reikia prisilaikyti.

Peoples Krautuvė Zada Gerai Patarnau

Visiems lietuviams gerai žinoma Peoples Furniture Krautuvė pasirengus gerai visiems patarnauti perkant kalėdines dovanas. Ji pasirūpinusi įsigyti visokių dalykų.

Kas atsilankys, nesigauš, nes pasirinkimas yra labai didelis, turinti visa ko apšėdai.

Peoples krautuvė yra Brighton Parke, ant Archer ave.

Kaliforniečiai Gira Chicagos Orą

Sekmadienį Chicagoy ir apie linkėj buvo tokis gražus oras, kad atvykę čia iš Hollywood judžių aktorai labai gerėjosi oru.

Jie čia atvyko, sako, kai ką pasipirkti. Ta proga ir oru pasigerėjo.

Ištikro diena buvo kaip pavasarį—šilta ir gražu.

Sis paveikslas, pieštas garsaus Raphael's, ir yra muosa-vybe Italijos. Dabar jis ir daug Italijos kurinių kainuoja net \$150,000,000, rodoma Art Institute, Chicagoj.

Paremkit Bedarbius

Šį vakarą, gruodžio 19 dieną, "Vilnius" sveletinėj, Workers Alliance Br. 29 turės savo narių susėgę. Komitetas rengia užkandžius ir programą, o nariai kalbina savo pažyvatimus atsilankyti ir kartu su bedarbiais pasidailinti savo gyvenimo išpuzdžius. Yra pakviestas kalbėtojas iš "Vilnius", kuris turintis perlaistys šių dienų bedarbių problemas.

Atėję į šį parengimelį jus pasimatysite su draugais, kurioms jau senai bemačite, nes tui iš jų nebesilanko į mūsų parengimus. Priežasčių nesunku įspėti. Kada reikia užsimokėti įžangą ir dar kiek pralėisti, tai žmogus nedirbęs per kiek metų jau nebegali to visko išgėsti. Jei dar yra seimyna, tai eiti vienam nedraugiška, o visais taisyklėmis negalima. Tokiu būdu mūsų bedarbiai yra priversti apšėditi kone visus mūsų parengimus.

Be visumuoniu aukų vilniečiams, konsulatui yra gavęs ir kabelgramomus Lietuvos išsiuntęs \$1,075.00 asmeninių arba specifinių dovanų. Tas dovanas Konsulatui yra pralėsti tik keli Chicagoje gyvenę vilniečiai. Kitos bel mažesnis lenky ir žydų dovanos vilniečiams eina įvairiomis perlaidomis betarpi.

Tai sveikintinas ir gražus reiškinys.

ZIEMOS DAR NESIMATO

Vakar ir užvakar buvo gana šilta Chicagoy. Šiandien irgi dar nesimato tikros žiemos, kaip paprastai kalėdese budavo. Šiomis dienomis oras nepaprastai gražus ir šiltas.

Automobilių Nelaimes Įvykė Sekmadienį

Ralph Haas, prezidentas moteriškų draubųjų siuvimo firmos, užmuštas jo automobiliu atsimušus į tilto sieną ant Jeffery ir 95-to gatvėj.

Fred Gelpall, 27 metų, savančiškas automobilistas Marquette Parke, numirė ligoninėj.

Robert Shepard, 37 metų, užmuštas Highland Parke.

Nuo sausio pirmos dienos iki gruodžio 17 jau užmušta automobilių nelaimės Chicagoy ir priemiesčiuose 861 asmuo. Pačiame Chicagos mieste užmušta 963.

Lenkų Dovana Giminėms Vilniuje

Be visumuoniu aukų vilniečiams, konsulatui yra gavęs ir kabelgramomus Lietuvos išsiuntęs \$1,075.00 asmeninių arba specifinių dovanų. Tas dovanas Konsulatui yra pralėsti tik keli Chicagoje gyvenę vilniečiai. Kitos bel mažesnis lenky ir žydų dovanos vilniečiams eina įvairiomis perlaidomis betarpi.

Tai sveikintinas ir gražus reiškinys.

Gražiai Pagerbė O. Remeikiene ir P. Remeikį

Iteikta Dovanų, Gėlių

Pereitį šėštadienį Lietuvos Auditorioj įvyko gražus bankietes pagerbinimui Onos Remeikieneš ir jos gyvenimo draugo Petro Remeikio. Kuomet svečiai susėdo prie staly, vaizdas buvo tikrai malonus. Ir renginio komitetas nesitūkėjo tiek svečių.

Tvarka vedė ir kalbėtojus perstatinėjo Julia Skeberdytė. Drg. Remeikienei įteikta didžiuliai gėlių buketai nuo dd. Mekšrieus, Saikiantis ir nuo paties komiteto. Baigiantis bankietui J. Skeberdytė teikė jubiliejaitei ir piniginę dovaną.

Trumpas su gražiais linkėjimais prakalbėjęs pasakė šie Remeikų draugai: Pruseika, Viessys, Dr. Dundulis, Keturakienė, Miščikaitienė, Stalioinis, Slančiūskienė, Dr. Graičiūnis, Deveikis, Bendokaitis, Misevicius, Palsudskis, Zabukienė. Kiek ilgesnį prakalbėję pasakė V. Andriulis, patiesdamas ir dabarties politinius klausimus.

Pagalimas, kalbėjo pats d. Remeikis ir d. Remeikiene, kuri suįsajaudinusiai pareiškė, kad ji jaučiasi taip linksmas, kaip jai jaučiasi taip linksmas, kuomet tik pratinsios prie darbininkiško visuomeniško veiklos. Taip gerai pralėgė tie 25 metai, bel Onutė žada dar daug darluotis tame pačiame fronte.

Taigi, 25 metų visuomeniško veiklos bankietes virto širdingų jausmų susikuopimu. O kur jausmai, ten ir dainos.

Vakarieniaujanti, protarpiais dainavo A. Zabukienė su savo dukrete Alvera, M. Šulcienė, A. Brazis ir toki dvi populiariės dūelietės Abekienė su Dočkione.

Dainos publikai labai patiko. Jau buvo pirmas valanda nakties, kad svečiai apšėdė status. Bet ir po to dar tęsėsi šokiai ir buvo vaisinatis. Visi širdingai sveikino draugus Remeikius.

Ir gero upo žvilgsniu ir draugiška nuotaika bankietas buvo pavyzdinag. Tik atėjė, panašius bankietes rengianči, visuomeniško reikėtų sudaryti. Nors gery linkėjimų pareiškimai labai langrus dalykas, bet reikia atsizūrėti ir į laiką.

—Rep.

Atsiimkite Laiškus

"Vilnius" rašinėje yra laikini siems asmenims: Ona Remeikiene, L. Puodžinias, J. Kudirka, A. J. Powell. Ateikite atsiimti.

Phone VICTORY 2679 Mr. ir Mrs. Mike Tarutis New Century Tavern 3149 S. Halsted Street Chicago, Illinois Kur Joji, Gediminas? Pas Mike Taruti Bridgeportan.

Sav. J. Balūnas Phone Canal 0527 INTERNATIONAL FUEL OIL CO. 2236 W. 23rd St., Chicago, Ill. Geriausia Alyva Kūrai-Pečiām Bollerium Pjėru. Perkant: 150 gal.—7 1/2c. galionas 109 gal.—8c. galionas METER SERVICE

CLASSIFIED ADS.

PIANOS FOR SALE Didelis vertės pianai: Spinets, Consacles ir Grands—\$85, \$125, \$165. Nauji ir vortoti. 5408 W. North Ave. Gali matyti nuo 9 ryto iki 9 val. vakarų, nedėlioj nuo 1 iki 6 val. (4c—14n 4)

WHOLESALE FURNITURE Urmimis Pardavimas Bakandų Mokėdamas cash už rakandus, sutauptais nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rasykite del daugiau informacijų. Visient nacionaliai žinomi daktai, randasi pas mus. ALBAUSKAS, Sūnus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, Rep. 4051.

ANGLIS—Geros rėdies angli. Kūminio dydžio: \$6.00 Stoker angli; \$5.25 ir daugiau. Petroleum Carbon \$7.75, Pochontas Mine Run \$8. Vėgė. Šiltas vėgėto subatomas. Bendis gyri. 3119 S Morgan. Phone Yards 0150. (16-18)

PASIRENDUOJA KAMBARYS Del randimo 6 kambarys. Vėgėto ir naujai dekoruoti ir su maudymu. Šiltas vėgėto subatomas. Bendis gyri. 3119 S Morgan. Phone Yards 0150. (16-18)

BUSINESS CHANCE SU MUOSTOLIŲ pardavimas. Beauty shop tik už viena trečdai. Kiek išlavo. West Side, Kedzie 0390 (15-18-19)

Del randimo storas gerai del talvėro arčia kitoki biuri Yra fakturai del talvėro. 3119 S. Morgan. Phone Yards 1050. (16-14)

CICERO ŽINIOS

Serga Drg. A. Augaitienė. Sunkiis susirgę drg. A. Augaitienė, Drg. A. Augaitienė yra sena ir nemulnatis darbuotoja del darbininkų klesos lobi. Ypatingai platinime bilietų del parengimo, rinkime aukų ir daugelio kitų darby. Ji visados bile darby paimdavo ir atlikdavo. Kas nežino apie drg. Augaitienę ir jos darbuotę Ciceroj ir Chicagoj. Labai gaila, kad tokiu nelaimė patiko drg. Augaitienei. Trokštame, kad draugė kuogrečiatis pasveiktu ir vėl darluotis su mumis.

Kol kas draugė randasi namuose, 1231 S. 48th ct, Cicero, Ill. Prašome draugus atlankyti drauge. —J. P.

PASTOVUMAS Tą liudija įstaigos 44-rių metų gyvavimas. Ši bendrovė, kaip mūsų tauta, yra įstėta ant namu kurie yra savininkų agvėntas. Nerastie saugėsis vietos tųpiti savo pinigūs. ISIGYKITE NAMA PER MDSU LENGVO ISMOKEJIMO PLANA, ANT ILGU METU! KEISTUČIO LOAN & BUILDING ASS'N. NO. 1 3236 South Halsted Street Tel. Calumet 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y. Indėlitali kiekvieno taupytojo apdrausti iki \$5,000 Federalinėje įstaigoje.

Siunciame Gėles Telegramu į Viso Pasaulio Dalis LOVEIKIS—Kvietkininkas Gėles Vestavėm, Bankietam, Pagrabam 3316 S. Halsted St., Chicago, Ill.—Yards 7308-9

TURTAS VIRS \$4,000,000.00 Atsargos Fondas - - - \$275,000.00 Dabar mokame 3 1/2% Už Padėtus Pinigus. Duodam Pas-kolas Ant Namų 1 iki 20 mt. STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO JUSTIN MACKIEWICH, Pres. Val. 9 iki 5. Ser. 9 iki 12. Sub. 9 iki 8 val. 4192 ARCHER AVENUE

CRANE COAL COMPANY 5332 South Long Avenue — Telefonas PORTmouth 9022 POCAHONTAS Mine Run is geriausių mainų, perkant 5 tonus ar daugiau \$7.65 PETROLEUM CARBON COKE, perkant 5 tonus ar daugiau \$7.75 Sales Tax Extra.

Medicinos Daktarai

Dr. A. K. Rutkauskas GYDYTOJAS 4422 S. Western Avenue KASDIENA Nedėliomis pagal sutartį Phone Virginia 3316

DR. V. A. ŠIMKUS GYDYTOJOS IR CHIRURGAS IR AKINIS PRITAIKO 3343 S. Halsted Street VALANDOS: 11 iki 12, 2 iki 4 ir vakarais 7 iki 9. Ištėmolinis 11 iki 12 ryto. Tel. Yards 3146

A. Montvid, M. D. West Town State Bank Bld. 2400 West Madison Street VALANDOS: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vakarais. Tel. Seeley 7330 Namų Telefonas Brunswick 0597

DR. STRIKOLIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. Ashland Avenue VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vakarais. Nedėliomis pagal sutartį. Ofiso Tel. PRospect 4387 Namų Tel. PRospect 1290

Ofiso Tel. VIRginia 8034 Namų Tel. BEverly 6226 DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue OFISO VALANDOS: 2-4 ir 6-8 pm. Ne-liomis pagal sutartį.

Phone Yards 5921 Residencijos Kenwood 5107 DR. BERTASH 756 West 35th Street (Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.) VALANDOS: 4-10 ir 6-30 iki 8-30 vakarais. Rez. 4913 S. Michigan Blvd.

Phone CANAL 6130 DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street VALANDOS: nuo 1-3 ir 7-8 Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį Rez. 6631 So. California Av. Telefonas Republic 7668 R.

Phones: Grovehill 3111 DR. A. K. BUTKO LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakarais

DENTISTAI Phones: Yards 2346 DR. C. Z. VEZEL'S DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue (anti 47th Street) Valandos: nuo 10 iki 4 vakarais. Seredom pagal sutartį.

DR. G. SERNER Lietuvis Akijų Gydytojas Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištėnio Tel. Yards 1829 Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 West 35th St. Kampas Halsted St. Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį

Telefonas HEMlock 9252 ANELIA K. JARUSZ Physical Therapy & Midwife visa savalėte randasi 6630 S. Western Avenue, Chicago, Ill. Šėštadienį ir Sekmadienį randasi Central Avenue Beverly Shores, Ind. Telefonas Michi-gan City 2759 R 3

UNIVERSAL RESTAURANT Vestuvėms, Krikštynom ir Klokėm Bankietam Sėkėdamam Patarnavimas Linkamas Patarnavimas Visiems Antanas Norkus, Sav. 750 W. 31st St., Chicago, Ill. TEL. VICTORY 9670

"VILNIUS" BANKIETAS SAUSIO (JANUARY) 14, 1940 6:30 Valandą Vakaro Lietuvių Auditorium 3133 S. Halsted Street, Chicago, Ill. Įdomus programos ir gera orkestra šokiams. Pirmas "Vilnius" Bankietas. Šiame bankiete bus pagerbti visi vėjininkai ir vėjininkės ir jiems dovanos įteiktos. Tikietas 75 centai iškalno, prie durų \$1.00.